Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Torstai 6.11.2025 klo 10.00—12.00 ja 12.30—13.55

Läsnä
puheenjohtaja Krista Kiuru sd
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok (1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 12) (5, 6, 7 osittain)
jäsen Kim Berg sd (1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12) (6, 8 osittain)
jäsen Maaret Castrén kok (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Bella Forsgrén vihr
jäsen Hilkka Kemppi kesk (7, 8, 9, 10, 11, 12) (6 osittain)
jäsen Aki Lindén sd (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9) (6, 10 osittain)
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Ville Merinen sd (4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (6 osittain)
jäsen Aino-Kaisa Pekonen vas (7, 8, 9, 10, 11, 12) (5, 6 osittain)
jäsen Anne Rintamäki ps (1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (5 osittain)
jäsen Päivi Räsänen kd
jäsen Pia Sillanpää ps
jäsen Oskari Valtola kok (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Ville Väyrynen kok (1, 2, 3, 4, 7, 8, 11, 12) (5, 6, 9, 10 osittain)
jäsen Henrik Wickström r (7, 8) (6, 9 osittain)
varajäsen Mari Kaunistola kok (7, 8, 9, 10, 11, 12) (6 osittain)
varajäsen Milla Lahdenperä kok (6 osittain)
varajäsen Hanna Laine-Nousimaa sd (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
varajäsen Markku Siponen kesk (6 osittain)
varajäsen Henrik Vuornos kok (6, 7 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Pirjo Kainulainen
valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen
valiokuntaneuvos Päivi Salo

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 13 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista 1.) ehdotus neuvoston asetukseksi vuosia 2028-2034 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta (rahoituskehysasetus); 2.) ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä (omien varojen päätös); 3.) ehdotus Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission väliseksi toimielinten sopimukseksi (toimielinten välinen sopimus talousarvioyhteistyöstä)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 48/2025 vp

Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan tiedoksi.

Valiokunta merkitsi asian tiedoksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 159/2025 vp

Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain 4 luvun muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 114/2025 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain 4 luvun muuttamisesta A 5

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä lisättiin kappaleen 7 jälkeen seuraava uusi kappale: ”*Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille, että Kela-kyytien ja erityisesti esteettömien ajoneuvojen saatavuudessa on ollut ajoittain haasteita, jolloin kuljetuksia on jouduttu korvaamaan kalliimmilla ambulanssikyydeillä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan sairausvakuutuksesta korvattavissa matkoissa on alueellisia eroja. Selvityksen mukaan asukasta kohden laskettuna korvaus oli vuonna 2024 suurin Kainuun ja Lapin hyvinvointialueilla. Vähäisintä matkakorvausten käyttö on Uudellamaalla, jossa myös korvaukset asukasta kohti laskettuna on maan pienimmät. Selvityksen mukaan matkakorvausten vähäisempää käyttöä voivat selittää Uudenmaan lyhyemmät etäisyydet hoitopaikkoihin sekä erot väestön ikärakenteessa ja sairastavuudessa. Valiokunta kiinnittää kuitenkin erityisesti huomiota siihen, että valiokunnan saaman selvityksen mukaan Uudellamaalla ambulanssikyytejä korvataan muihin kulkuneuvoihin nähden muuta maata enemmän. Valiokunta pitää tärkeänä, että valtioneuvosto selvittää matkakorvauksien alueellisia eroja yhteistyössä Kansaneläkelaitoksen ja alan toimijoiden kanssa.*”

Muilta osin mietintöluonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Kansaneläkelaitoksesta annetun lain, valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain ja tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 81/2025 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 35/2025 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Kansaneläkelaitoksesta annetun lain, valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain ja tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta A 6

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä suoritettiin seuraavat äänestykset ja tehtiin seuraavat muutokset mietintöluonnokseen.

Ed. Kemppi ed. Mattilan kannattamana ehdotti, että 1. lakiehdotuksen 6 §:n 2 momentti hylätään. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 12—2, 1 tyhjä.

Lisättiin kappaleeseen 14 viidennen virkkeen jälkeen seuraava uusi virke: ”*Valiokunta ei esimerkiksi pidä sähköistä puolesta asiointia sellaisenaan asianmukaisena perusteena sille, että henkilöt tulevat suoraan sähköisen asioinnin piiriin, koska näissä tilanteissa päätöksen kohteena oleva henkilö ei mahdollisten puuteellisten digivalmiuksiensa vuoksi välttämättä saa tiedoksi häntä koskevia päätöksiä.*”

Lisättiin uuden virkkeen jälkeen kappalejako.

Muutettiin kappaleen 17 viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: ”Valiokunta pitää Kansaneläkelaitoksen henkilöstöön kohdistuvien häiriö- ja uhkatilanteiden torjumiseksi ja työturvallisuuden *varmistamiseksi välttämättömänä, että sosiaali- ja terveysministeriössä käynnissä olevassa Kansaneläkelaitoksesta annetun asetuksen (1137/2001) valmistelussa sääntelyä muutetaan siten, että Kansaneläkelaitoksen antamassa päätöksessä ei enää näy päätöksen tehneen henkilön nimi*.”

Lisättiin kappaleen 19 loppuun seuraavat virkkeet: ”V*aliokunta korostaa, että ehdotetun 2 b §:n 3 momentin mukaan säännöksen mukaan avustavia tehtäviä hoitava henkilö toimii avustavia tehtäviä hoitaessaan rikosoikeudellisella virkavastuulla. Lisäksi valiokunta pitää välttämättömänä, että Kansaneläkelaitos huolehtii parlamentaarisen työryhmän ehdotuksen mukaisesti tehtävien siirron yhteydessä siitä, että tietosuojaa koskevat vaatimukset ja asiakkaiden perusoikeuksien turvaaminen otetaan asianmukaisesti huomioon.*”

Lisättiin kappaleen 21 jälkeen seuraava uusi kappale: ”*Valiokunta toteaa selkeyden vuoksi, että lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen lain voimaantuloa. Näin ollen Kansaneläkelaitoksen kokoonpanon muuttamista koskevia säännöksiä voidaan soveltaa ehdotetun lain vahvistamisen jälkeen jo ennen lain voimaantuloa asetettaessa Kansaneläkelaitoksen hallitusta seuraavalle kolmivuotiskaudelle vuoden 2026 alusta.*”

Kokous keskeytettiin klo 12.00 ja sitä jatkettiin klo 12.30.

Ed. Kemppi ed. Mattilan kannattamana ehdotti, että kappaleen 22 viimeisessä virkkeessä muutetaan sana ”tärkeänä” sanaksi ”välttämättömänä”. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 8—5, 1 tyhjä.

Lisättiin kappaleen 22 loppuun seuraava virke: ”*Parlamentaarisessa työryhmässä ei ollut yksimielisyyttä Kansaneläkelaitoksen hallituksen kokoonpanosta.*”

Muilta osin mietintöluonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Kemppi varasi tilaisuuden vastalauseen jättämiseen. Ilmoitettiin, että se on jätettävä viimeistään tänään 6.11.2025 klo 15.00.

Mietintöön jätettiin vastalause: Kemppi, Mattila, Siponen

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 50/2025 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 40/2025 vp

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 119/2025 vp

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lastensuojelulain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 149/2025 vp

Esityslistan liite HE_149_2025_Asiantuntijasuunnitelma.pdf

Valiokunta keskusteli asiantuntijasuunnitelmasta.

10. Tilapäisen puheenjohtajan valinta

Päätettiin, että puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan mahdollisesti ollessa estyneenä etäkokouksessa maanantaina 10.11.2025 klo 13.00—14.00 tilapäisenä puheenjohtajana kokouksessa toimii ed. Sillanpää.

11. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

12. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on etäkokous perjantaina 7.11.2025 klo 9.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Pirjo Kainulainen

Valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen